

Dimackord

Dimackord analyseras alltid på samma sätt i steganalys, d v s bastonen + suffix, men dess funktion kan skilja sig beroende på föregående och efterföljande ackord:

Kromatiskt stigande dimackord (se sidan 64):

C:	IΔ	#I°7	IIIm7
	CΔ	C#°7	Dm7

C#°7 i ackordföljden ovan är till sin funktion mellandominant till efterföljande ackord, d v s ett A7^{b9} utan grundton, se 3:de ackordet nedan. Eftersom ackordet saknar grundton kallas det **ofullständigt dominantnonackord** (tonen ciss är baston men inte grundton). I analysen nedan har en förtydligande beteckning använts V₉⁰ resp. V_{b9}⁰, där nollan anger utesluten grundton. Detta därför att det gehörmässigt uppfattas som ackord med dominantisk funktion med förväntad upplösning. Alla ackord byggda på den diatoniska skalan (II, III, IV etc) kan föregås av sin mellandominant i form av ett ofullständig dominantnonackord. Dessa uppträder antingen som dimackord eller m7^{b5} – oftast beroende på om upplösningssackordet är en dur- eller mollklang.

DUR

Bm7^{b5} C C#°7 Dm D#°7 Em Em7^{b5} F F#m7^{b5} G G#°7 Am

C: V₉⁰ I V_{b9}⁰ II V_{b9}⁰ III V₉⁰ IV V₉⁰ V V_{b9}⁰ VI

Jazz analys: VIIIm7^{b5} I #I°7 II etc

↑ ackord tillhörande moll som även används i dur

MOLL

B°7 Cm Dm^{b5} Dm7^{b5} Eb E°7 Fm F#°7 G Gm7^{b5} Ab

c: V_{b9}⁰ I II^{b5} V₉⁰ III V_{b9}⁰ IV V_{b9}⁰ V V₉⁰ VI

Jazz analys: VII°7 I ingen mellan-dominant till förminskad treklang IIIm7^{b5} III etc

I samtliga fall ovan rör sig bastonen i dim-/halvförminskade ackordet upp till grundtonen i upplösningssackordet.

Ett ofullkomligt dominantnonackord kan också röra sig till ett ackord med ters eller kvint i basen. I följande klassiska ackordföljd rör sig bastonen kromatiskt till ett ackord med kvinten i basen:

C:	I6	IV6	#IV°7	I/5	V7/II
	C6	F6	F#°7*	C/G	A7 (D7-G7-C6)

Se "Heebie Jeebies", på sidan 30.
 "Bluesology", på sidan 139
 "Someday My Prince Will Come" (till G11), på sidan 177

Kromatisk basrörelse med dimackord kan också leda till ett ackord med tersen i basen, t ex så här:

C:	I6	#I°7	IIIm7	#II°7	I/3
	C6	C#°7	Dm7	D#°7	C/E (E7 - F - Fm - C)

Man väntar sig ett Em efter D#°7, men det senare upplöses oregelbundet (bedrägligt) till C/E. Funktionen av mellandominant (D#°7 = B7b9no1) är tydlig.

Se "Easy Living" på sidan 63

Dimackord med kromatiskt fallande bas (se sidan 64-65):

Dimackord kan uppstå som resultat av kromatiskt förda genomgångstoner mellan ackordtoner i två ackord, t ex från I/3 eller från III7 till IIIm7 (Period 2) eller till V7/5 (Period 1, se Jada på sidan 161):

	C/E	Eb°7	Dm7 (G7/D)	Em7	Eb°7	Dm7 (G7/D)
alternativt: C						

tonsteg i skalan:	5	-	b5	-	4	5	-	b5	-	4
	3		b3		2	3		b3		2

	I/3	bIII°7	IIIm7 (V7/5)	IIIIm7	bIII°7	IIIm7 (V7/5)
--	-----	--------	--------------	--------	--------	--------------

An arrow points from I/3 to IIIIm7.

Alternativet med C i grundläge i C - Eb°7 - Dm7 innebär att den kromatiska rörelsen kommer att tas över (via språng) av en annan stämma, vilket är relativt vanligt. Den övergripande och grundläggande rörelsen är ändå fallande.

Dimackorden i exemplet fungerar som s k **ledtonsackord** och kan knappast betraktas som mellandominanter (tolkning som V7b9/V förekommer).

* även F#m7b5 som då är ett dominantackord med stor nona utan grundton.

Kromatiskt nedåtgående dimackord kan även bildas mellan skalans 6:e-5:e, t ex:

IV/3 eller VI _m 7	#V ^o 7 (bVI ^o 7)	V7 _{sus}	V7 ^b 9	IΔ
F/A eller Am7	G# ^o 7 (Ab ^o 7)	G7 _{sus}	G7 ^b 9	CΔ

Dimackord som återgångs- eller förslagsackord över gemensam baston (stationärt, stillastående dim):

	C		C ^o 7		C
--	---	--	------------------	--	---

	5	-	6	-	5
	3	-	4#	-	3
	2#	-	2#	-	3

C: I I^o7 I

Ackordtonerna fissa och dissa i C^o7-ackordet fungerar som en utsmyckande återgångsrörelse och utgår från C-durackordets ters respektive kvint (ledtonsrörelse).

Eftersom dimackordet i detta fall inte rör sig till Em, betraktas det heller inte som dominantnonackord med utesluten grundton, d v s i detta fall ett B7^b9no1. Det skulle kunna beskrivas som tonika med en ”utsmyckade återgångsrörelse för ters respektive kvint”.

Det är inte ovanligt att det första ackordet i ovanstående ackordföljd utesluts. De båda ledtonerna fungerar då som förslag som rör sig upp till tersen respektive kvinten.

Originalharmoniken till ”Stella By Starlight” är i takt 1-2 B^b7 (sidan 178).
En vanlig harmonisk variation av takt 1 i ”Misty” är E^b7 - E^bΔ7 (sidan 176).

Ackordföljden i exemplet ovan kan även användas på andra durackord.